

بازتاب پارچه‌های ایرانی در آثار ادبی قرن ۱۷ تا ۱۹ اروپا

پروین بابائی^۱، مهدی محمدزاده^۲

^۱ دانشجوی دکتری هنر اسلامی دانشگاه هنر اسلامی تبریز

^۲ دانشیار گروه هنر اسلامی دانشگاه هنر اسلامی تبریز

چکیده

پارچه‌بافی از صنایع کهن سرزمین ایران به شمار می‌رود؛ و سابقه آن به هزاره‌های پیش از میلاد می‌رسد. اکثر منابع اواخر حکومت صفویه و سپس دوران زند و افشار را آغاز افول هنرها و از جمله صنعت-هنر پارچه‌بافی در ایران معرفی نموده‌اند و حتی پارچه‌بافی این دوره‌ها را فاقد ارزش کافی جهت بررسی و تحقیق دانسته‌اند. اما اطلاعاتی که در برخی منابع همچون منابع تاریخی و سفرنامه‌ها یا یادداشت‌ها و خاطرات سفیران، مأموران و تجارت‌پیشگان درج شده‌است نشان می‌دهد که پارچه ایرانی در آن زمان هم همچنان داری ارزش هنری و مادی بالایی بوده‌است. در این میان نویسندگان آثار ادبی نیز از توصیف پارچه‌های ایرانی غافل نمانده‌اند و به‌ویژه در رمان‌های مربوط به مکتب رئالیسم که برای شرح جزئیات واقعیت‌ها اهمیت خاصی قائل است، توصیف‌های قابل تأملی از پارچه‌های ایرانی ارائه شده‌است. مطالعه این آثار، کمک شایانی در شناخت میزان معروفیت و ارزش پارچه ایرانی و حتی کیفیت‌های ممتاز این پارچه‌ها در جهان آن زمان می‌نماید. این مقاله به شیوه توصیفی به بررسی نمونه‌هایی از بازتاب استفاده از پارچه‌های ایرانی در فاصله قرن‌های ۱۷ تا ۱۹ میلادی اروپا می‌پردازد.

واژه‌های کلیدی: پارچه، ایران، ادبیات، اروپا، رمان

مطالعات هنر و فرهنگ

دوره ۴، شماره ۱، بهار ۱۳۹۸، صفحات ۶۰-۷۰